

...η
άληλη
όψη

Το αποχε-
τευτικό
σύστημα
των Μινωικών

23

Οι νέες
ταινίες
στη μεγάλη
οδόν

28

Της ΦΩΤΙΛΙΝΗΣ ΜΠΑΡΚΑ

Στη Βενετία θα μεταφερθούν τα νησιά μας! Από τις 10 Σεπτεμβρίου έως τις 19 Νοεμβρίου στη 10η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής με θέμα «Πόλεις, αρχιτεκτονική και κοινωνία», η χώρα μας θα παρουσιάσει το «Αιγαίο ως μια διασπαρτη πόλη». Το ταξίδι, ο αέρας, το γαλάζιο της θάλασσας, το ακηλίδωτο φως, η ανθρωπογεωγραφία των νησιών, η ειδική συνεισφορά της αρχιτεκτονικής και κάθε πιθανή αλλαγή της γεωγραφίας του Αρχιπελάγους θα παρουσιαστεί τόσο στα 350 τ.μ. του ελληνικού περιπέτρου αλλά και στα «τζαρντινι» έξω από τα άλλα περίπτερα, με τη διασπορά αποσκευών!

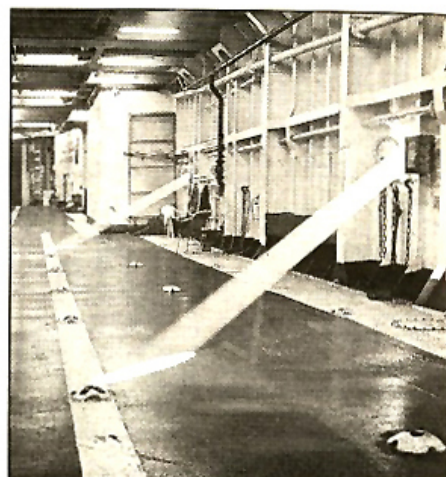
«Επιχειρούμε να κατανοήσουμε το Αιγαίο με έναν τρόπο διαφορετικό, που δεν είναι εγγεγραμμένος στη συνείδησή μας: την παρουσία των ξένων, την εισαγωγή στοιχείων «ασυκότητας» στην καθημερινή ζωή, παράμετροι που απομακρύνουν τη γραφικότητα, διαλύουν κάθε πιθανότητα να εκληφθεί το Αιγαίο ως θεματικό πάρκο», εξήγησε χθες ο αρχιτέκτονας Ηλίας Κωνσταντινίδης που μαζί με τους συναδέλφους του Λόη Παπαδόπουλο, Κατερίνα Κοτζιά και Κορίνα Φιλοξενίδου είναι οι επιμελητές της ελληνικής συμμετοχής.

Τα νησιά του Αιγαίου εξασφαλίζουν ακόμη όλες τις ελευθερίες που αποσχεδίστηκαν η γαλλική επανάσταση για τις πόλεις: «Να ζούμε μαζί και χωρία». Ίσως γι' αυτό έχει αποτελέσει μια ιδιαίτερα πλούσια εννοιολογική ενδοκοιτα για τους μελετητές της σύγχρονης κοινωνικής ανθρωπολογίας. Οι Έλληνες αρχιτέκτονες με βάση τα επιχειρήματα τόσο του ιστορικού Σπύρου Στάβερη («Το Αρχιπέλαγος, μια διασπαρτη πόλη», εκδ. Ολκος) όσο και του Άγγελου Ελεφάντη («Δια γεμνός οφθαλμός», εκδ. Πόλις) αλλά και «μεταξύ άλλων» των Ιταλών φιλοσοφών Μάσιμο Κασορί και Τζιότσο Αγκάμπεν, προσπαθούν να «εικονοποιήσουν» την παραδοχή που θέλει το Αρχιπέλαγος να γίνεται μεταφορά και πρόταση μαζί της κοινωνικής συμβίωσης στην Ευρώπη.

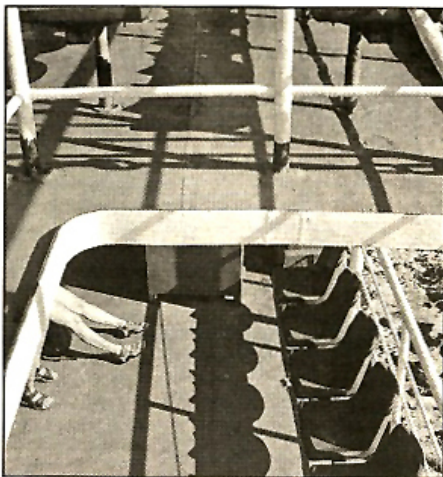
«Ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή, το Αιγαίο κινείται την αλαζονεία της Δύσης και τη φοβική συνθήκη μέσα στην οποία ζει η Ανατολή», υπογραμμίζει ο Λόης Παπαδόπουλος. «Συνολικά, η ζωή στο Αιγαίο περιγράφεται από τη γεωγραφία των νησιών, από τη σχέση τους με τη φύση, από τη σχέση που δεν αίρεται. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να κατασφραγεί. Σκεφτείτε όλες τις δυσκολίες να αναπτυχθεί ο ιστός ενός νησιού, σκεφτείτε τη δυσκολία να χτιστεί κάποιος κουβαλώντας τα οικοδομικά υλικά. Σκεφτείτε την εξάρτηση των επικοινωνιών ενός νησιού από την υπόλοιπη χώρα ή τις άσχημες καιρικές συνθήκες. Ποσες φορές ματαιώνονται οι πη-

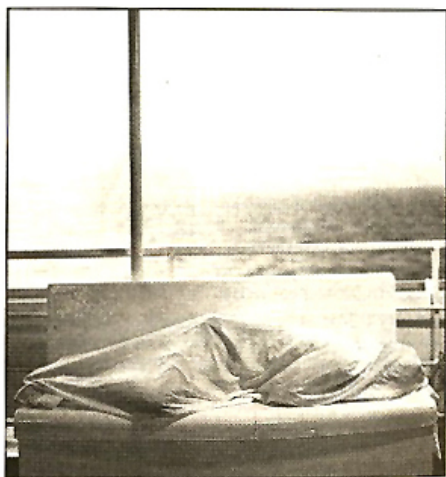
Φωτογραφίες του Στράτου Καλαφάτη

Αιγαίο στη Βενετία

Φωτογραφίες του Σπύρου Στάβερη

σεις, οι πλώες. Όλα αυτά περιγράφουν μια ειδική συνθήκη που είναι γεωγραφική αλλά γίνεται κοινωνική», συμπληρώνει.

Στο Αιγαίο τον χειμώνα κατοικούν 1.300.000 άτομα. Για τέσσερις μήνες το χρόνο, ο πληθυσμός αυτός τετραπλασιάζεται. Τότε τα νησιά ζουν στους ρυθμούς των μεγαλουπόλεων, χωρίς όμως αυτό να δημιουργεί μια διαφορετική συνθήκη. Ενώεται αυτή η διασπορά σε μια κοινωνία, ομοιοποιείται αρμονικά το διαφορετικό.

Υπάρχουν όμως και άλλα χαρακτηριστικά που χωρίζουν το σύνολο των νησιών: λέμε, για παράδειγμα, τα «νησιά του προσκοινήματος» ή τα «νησιά του πολιτισμού». «Έχουμε δημιουργήσει κάποιες τέτοιες κατηγορίες δέλενας να δείξουμε ότι μπορούμε να διαβάσουμε τον χάρτη των Αι-

Στο ελληνικό
περίπτερο της
10ης Μπιενάλε
Αρχιτεκτονικής

γαίου ίσως με έναν τρόπο παράλληλο με τον τρόπο με τον οποίο διαβάζουμε τον χάρτη του Ουρανού, δημιουργώντας αστερισμούς πάνω του», συμπληρώνει ο Ηλίας Κωνσταντινίδης.

Αν και είναι παρα πολύ δύσκολο να μεταφέρει το Αιγαίο σε έναν κλειστό χώρο, οι τέσσερις αρχιτέκτονες θα το προσπαθήσουν περιγράφοντας το βίωμα του Αιγαίου μέσα από μακέτες, εγκαταστάσεις, ηλεκτρονικούς χάρτες, ταινίες και τις φωτογραφίες των Στράτου Καλαφάτη και Σπύρου Στάβερη. Στη συνολική έκταση των κήπων της Μπιενάλε, μικροαντικείμενα, όπως αποσκευές, θα δημιουργούν ένα περιεργό παιχνίδι προκαλώντας τους επισκέπτες να φτάσουν στο ελληνικό περίπτερο.

Ιδιαίτερος θα είναι και ο κατάλογος (εκδ. Futura). Έλληνες

και ξένοι αρχιτέκτονες, εικαστικοί, φωτογράφοι, κινηματογραφιστές, ποιητές, συγγραφείς, ανθρωπολόγοι κ.ά. συμβαλλουν με κείμενα τους, ενώ τις εντυπώσεις τους από το Αιγαίο αποτυπώνουν κορυφαίες προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών, της πολιτικής και του αθλητισμού. Τις λογίες και καθόλου συμβατικές αναπαραστάσεις του Αιγαίου καλούνται να δώσουν: η Σοφία Νικολαΐδου με ένα διήγημα, ο Αριστοτέλης Αντωνάς με ένα αφήγημα, ο Δημοσθένης Κορδοπάτης με ένα ποίημα και ο Ευγένιος Τριβιζάς με ένα παραμύθι.

Θα διοργανωθούν συνεδρία και σεμινάρια, ενώ οι Σχολές Αρχιτεκτονικής των πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Πατρών είναι προσκεκλημένες μεταξύ 10 σχολών από όλον τον κόσμο για το σεμινάριο του Ιταλού επιτρόπου με θέμα «Τα προβλήματα των μεγάλων πόλεων». Τη διοργάνωση στήριζει και επικυρώνει το ΥΠΠΟ.